

A Közlemezési Trósztr cukrászműhelyében Grusinszky László és Arsim Petronela azor: írádoznak, hogy a cukrászdákba naponta friss, ízletes sütemény kerüljön.

Kisgépesítés – az önköltség csökkentésének fontos eszköze

A kisgépesítések széles lehetőségeket nyújtanak a belső tartalékok értékesítésére a termelés számtalan területén. A kisgépesítés a termelés növelésének, a termelési költség csökkentésének egyik legfontosabb eszköze.

Az elmúlt esztendő folyamán az I. Ranghegyi szerszámgépgyár vezetősége csak kis mértékben vette igénybe a belső tartalékok értékesítésének ezt a nagyfontosságú eszközét. Az 1959. évi termelési mérleg kedvezően zárult ugyan az üzemben, azonban az elért eredményeket a kisgépesítések segítségével fokozni lehetett volna.

Az RMP KB 1959. december 3–5-i plenáris ülése ismét hangsúlyozta a kisgépesítések széleskörű alkalmazásának fontosságát a belső tartalékok értékesítése szempontjából. Az üzemi munkaközösségek a plenáris ülés irányelvei maradtak megvalósításának óhajától vezérelve, ebben az évben nagy figyelmet fordított a kisgépesítésre. 1960-ra egy 15 tételből álló kisgépesítési tervet készítettek, amelyet utólag 3 további tétellel egészítettek ki. Meglévő emelő és szállító berendezések korszerűsítése, új emelőkészülékek felszerelése a munkagépek kiszolgálására, va-

lamint különleges megmunkáló gépek szerkesztése és üzembe állítása szerepel a tervben, melynek végrehajtása mintegy 68.000 lej megtakarítást jelent majd évente.

Kaflikievicz Sándor mérnök, a műszaki osztály vezetője, rámutatott azokra a különleges feltételekre, amelyek között a szobaforgó terv elkészült. Az üzemben ugyanis a közlemezőben gép- és munkahely átcsoportosításokra kerül sor, amelyek megváltoztatják a vállalat jelenlegi arculatát. A kisgépesítési munkálatok kiválasztása alkalmával gondolni kellett arra is, hogy a kisgépesítés az átcsoportosított technológiai folyamatnak is megfeleljen.

Az első három kisgépesítési tervvel is elkészülték már, a szükséges anyagokat beszerelték és a rendeléseket végrehajtották leadták a műhelyekbe. Ezek:

- az esztégapadok emelő-sének gépesítése a szerelvényben 3 tonnás villamos futódaru segítségével;
- a hengerelt acélok emelő-sének és szállításának gépesítése a raktárban, 1,5 tonnás villamos futódaru segítségével és a jelenlegi gördülő pálya meghosszabbítása;
- az öntvény raktárbeli szállításának és emelésének gé-

Évvégi összefoglaló szemináriumon

Besteledett. Nyenkor ki-haltak tünik a község. Csak a házak ablakain keresztül kiszűrődő villanyfény jelzi, hogy még ébren vannak a ságlak. A községet átszeli országúton néha-néha egy-egy gépkocsi száguld végig...

A régi kollektív gazdaság környékének irodahelyiségeiből is villanyfény szűrődik ki. Szokatlanul népes ma az iroda. Az esti tanfolyam hallgatói gyűltek egybe, hogy megtartsák az évvégi összefoglaló szemináriumot. A tanfolyam 24 hallgatója közül 19-en jelen vannak. A többiek igazoltan hiányzanak.

Herman Aurel, az esti tanfolyam elsőse anyagát tanulmányozó kör propagandistája beszél: elmondja, hogy elérkeztek a pártoktatási év befejezéséhez. Majd felszólítja a hallgatókat, hogy valamennyien vegyék ki részüket a kérdések megvitatásánál.

Megkezdődik a vita. Elsőnek Luca Gheorghe kér szót. Arról beszél, hogy milyen volt a helyzet hazánkban az Antonescu-kormány fasisztakatonai diktatúrája alatt. Ezután részletesen kifejti, hogy a párt miként szervezte meg és vezette az augusztus 23-i fegyveres felkelést, amikor a szovjet hadsereg győzedelmes előnyomulása által létrehozott kedvező feltételek között a hazafias népi erők megdöntötték Antonescu fasiszta diktatúráját és a hitlerista Németország ellen fordították fegyverüket.

Dinger János, Ioanes Simion és mások szintén bekapcsolódnak a felvetett kérdés megvitatásába és érdemlegesen szólnak hozzá a problémákhoz. Ez Herman Aurel propagandista érdeme is, aki több ízben kiegészítő kérdéseket tett fel a hallgatóknak. Az összefoglaló szeminárium megtehető színvonalon folyik, mind többben vesznek részt a vitában. Említésre méltó, hogy a hallgatók igyekeznek összekötni az

Pártélet

elméletet a gyakorlattal. Dinger János például, amikor a földreformról beszél, megemlíti, hogy a ságlak közül is sokan kaptak földet demokratikus rendszerünk vívmánya eredményeként.

Vanci Ioan, Dragos Ioan és Luca Gheorghe helyesen fejtik ki az állam szerepével és funkcióival kapcsolatos kérdést, majd utalnak arra, hogy a Román Népköztársaság, a dolgozók állama, miként védelmezi a dolgozó nép forradalmi vívmányait.

A hozzászólásokból kitűnik, hogy a tanfolyam hallgatói tanultak az év folyamán és alaposan elsajátították az előadott anyagokat. Különösen Luca Gheorghe-nél tapasztalható ez, aki érdemlegesen szól hozzá minden kérdéshez. Mint párttagjelölt, Luca Gheorghe arra törekszik, hogy állandóan gyarapítsa politikai és ideológiai ismeretét, és így méltó lehessen a párttag magasztos címére. Ezenkívül a mező munkálataiból is példamutatóan kiveszi részét. Nem véletlen tehát, hogy a kollektív gazdaság alapszervezete hat hónappal csökkentette tagjelöltségi idejét.

A hallgatók igyekeznek gyarapítani politikai ismeretüket. Dragos Ioan, Pelcz Erzsébet és Lorenz Antal a pártoktatáson még jobban megismerték pártunk politikáját és kérték tag-

jelölt felvételüket az alapszervezetbe. Aze előtt a párton kívüli aktívában tevékenykedtek és a kapott feladatok teljesítésével bebizonyították, hogy méltók a tagjelöltségre, majd később a párttagságra. A pártoktatás egyik fontos követelménye, hogy az elméleti problémákat összekapcsolják a gyakorlattal és mindennapi munkájukban alkalmazzák a tanultakat. Az évvégi összefoglaló szemináriumon a hallgatók erről is beszéltek. Cociobea Aurel például, amikor az RMP KB 1949. március 3–5-i plenáris ülése határozatának jelentőségéről szólt, utalt arra, hogy a pártalapszervezet, a kommunis-ták felvilágosító és mozgósító munkája nyomán 1952-ben Ságón is megalakult a kollektív gazdaság.

— Kezdetben csak 51 család, mintegy 250 hektár földet művelt meg közösen — mondja Cociobea Aurel. — Alapszervezetünk állandó felvilágosító és mozgósító tevékenységének eredményeként ma már az egész község lakossága kollektív gazdaságba tömörült. Több mint 500 család 2000 hektár földet művel meg gépi erővel, alkalmazza az agrotechnikai szabályokat. Gazdaságunk álló alapja meghaladja a 3.000.000 lejt.

Ioanes Simion arról beszél, hogy a ságlak példája nyomán a községhez tartozó Keresztess és Hunedoara-Timisana falvak lakosai is kollektív gazdaságba tömörültek.

— Mindannyiunk feladata harcolni, hogy gazdaságilag és szervezetiileg szüntelenül erősítsük kollektív gazdaságainkat — hangsúlyozta Ioanes Simion.

Már későre jár az idő, de az évvégi összefoglaló szeminárium még folyik. A tanfolyam hallgatóinak tanulmányi többlet-ge hozzászól a kérdésekhez, bebizonyították, hogy tanultak, elsajátították az anyagot. Ebből is kitűnik, hogy Ságón az emberek is fejlődnek, csak úgy, mint gazdaságuk.

Hegedűs István

Szorgalmasan dolgoznak az újjízándi kollektívisták

Az újjízándi kollektív gazdaságban már április 22-én befejezték a 228 hektár kukorica vetését. Ugyanakkor a 30 hektárból 18 hektáron elvetették a silókukoricát is. E fontos takarmánynövény vetését szakaszosan végzik, hogy így biztosítsák a teljes-vlaszerésben való betakarítást.

A gazdaságban szocialista verseny indult a tavaszi munkálatok idejében és jó körülmények között való elvégzésére. Befejezéshez közeledik a kalászos gabonák acatolása és fejtrágyázása. Ugyanakkor földbe került 8 hektáron a dinnye, 8 hektáron a paradicsom, 3 hektáron a főző-tök. A kollektívisták már kétszer megkapálták a 8 hektár cukorborsót. A tavaszi munkálatokban az 1-es számú brigád jár az élen. Mód József brigádfelügyelős vezetésével. Jól dolgoznak a második brigád tagjai is, Zámboly Fál vezetésével.

Az újjízándi kollektívisták a gazdaságban végzett munkálatok mellett eddig több mint 2000 munkaórát dolgoztak a Mátká-Er csatorna munkálatainál. Ugyanakkor hazafias munkával megismerkedtek a legelőt, rendbehozták a község határában lévő itatókutakat és vályukat. Az újjízándi kollektív gazdaság tagjai további munkasikerekkel közzélik május elsejét, a munkásszály szolidaritásának napját és pártunk III. kongresszusát.

Kovács Albert, levelező

Mind szebbé válik a község

Ezekben a napokban világos község 36 választókerületének lakosai a néptanácsi képviselők mozgósításával különböző közérdekű munkálatok elvégzésével igyekeznek hozzájárulni a község szépítéséhez. Jelenleg a választókerületekben 40 nagy hid és 50 átjáró hid építésén dol-

goznak a községbeliek. A hidakat vasbetonból készítik. Az emített közérdekű munkálatokban főleg Ciobanu Dumitru, Zimmer Mária és Crisan Pavel néptanácsi képviselők járnak jópéldával az élen.

Bodescu Stefan, levelező

A hét filmjei

DÓZSA GYÖRGY filmszínház: Fehér vér. NICOLAE BALCESCU filmszínház: Enrico Caruso. HERBAK JÁNOS filmszínház: Menekülés az árnyékból. I. L. CARAGIALE filmszínház: Tigrisvadászok. IFJUSÁGI filmszínház: S.O.S. a kozmoszban. MAXIM GORKIJ filmszínház: Aru Kataloniba. SOLIDARITATEA filmszínház: Apám, a

színművész. PROGRESUL filmszínház: A 13-as kedvenc.

A „legidősebb korosztály” szórakoztatására

Alig több, mint egy negyed-év múlt el azóta, hogy az aradi nyugdíjasok kulturothrona megkezdte működését. Az újévi üzenetével egyben avatóünnep-ség is volt. Azóta örörend szerint működik az otthon. Ahogy telnek a napok, egyre több asztal válik foglalttá, s előkerülnek a rómi, dominó, sakjátékok. A nyugdíjasok egyre inkább ide szoktak, egy-egy kis beszélgetésre, társasjátékra, időtöltésre.

A társasjátékok főle hajló hóhéher, vagy dereshaju

emberek sok kellemes órát töltenek itt. Vannak, akik félrevo-nulttan folyóiratokat, újságokat böngésznek. A kulturothron ve-szejével elmondotta, hogy a ny-p bizonyos szakaszaiban, főként délután 6 óra tájban van a „csucsongalom”. Ilyenkor el-jönnek azok is, akiket a nagy-szülei „gondok”, vagy egyéb teendőik napközben lefoglaltak.

Erdemes azonban egy kissé áttekinteni a Kulturothron meg-alakulásának körülményeit. Grosan Mihai elvtárs, a Nyug-díjasok Önségélyező Egyesüle-

tének elnöke, utarkelt és ellá-togatott a craiovai, bucaresti, szálintvárosi, kolozsvári, nagy-váradai nyugdíjasokhoz. Az uta-zást követően — a tapasztala-tok nyomán — azután kiala-kult a „legidősebb korosztály” kultúrelésményének terve is. Segítség is akadt bőven, a Ranghet, a Dimitrov, a Vörös Triko és más vállalatok dolgo-zói részéről. December utolsó napjára szépen berendezett hely-ség várta a vendégeket.

Miközben a kulturothron megalakulásának történetével ismerkedtünk, az asztalok körül javában folyt a társasjáték. Megérkeztek már a törzsven-dégek is: Veres János, a Dimitrov gyár volt dolgozója, Stiern Sá-muel, volt pékmunkás, Pirva-nov Ioan, Grosan Maria és so-kan mások.

Azt is megtudjuk, hogy az A. Iancu-téri kulturothron ha-marosan a tér egy másik épü-lebébe költöztetik. Lépést kell ugyanis tartaniok a látogatók egyre növekvő számával s így nagyobb helyiségről gondoskod-nak. Az új kulturothronban négy terem rendeznek be: a biliárdkedvelők, a könyvbará-tok, a nem dohányzók és a tár-sasjátékok kedvelők számára. Az új székházban kényhelyiség is lesz.

Ezek a tervek is arról tanus-kodnak, hogy a „legidősebb kor-osztály” is tele van tervekkel, életkedvvel.

Reicher Eva

Nacotként megrakott teher-autók indulnak az újaradi kollektív gazdaság konyha-kertészetéből a városi léte-frissen szedett különböző zöldségfélékkel, hagymával, uborkával, hónapos retekkel. A konyhakertészeti brigád egyik csoportja déli 12 órá-ig már utjára bocsátotta az áruval megrakott teherautót. A szorgos munka után jólesik a pihenés és az ebéd. A csoport tagjai is szívesen fogyasztják a sonka, szaloni-na és kóbasz mellé a friss tavaszi hagymát és reket.

MÁJUS 1,

a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napja
alkalmából köszöntjük vállalatunk összes
dolgozóját az elért eredményekért és újabb
sikereket kívánunk nekik

December 30 textilgyár

Tégla- és
tetőcserép gyár

Dohánytermesztő—
és fermentáló
vállalat

I. Ranghet gyár

FRUCTEXPORT
állami vállalat

Ipari termékeket árusító
Helyi Kereskedelmi
Szervezet

TEBA TEXTILGYÁR

I. O. I. L.
Electrometal

I. O. I. L.
Progresul

Vörös Triko gyár

Cukorgyár

NOVEMBER 7 GYÁR

J. C. J. L. vállalat

Városi Sütiipari Vállalat

Polychrom
festékgyár

I. O. C. R.
Decorativa

UREMURI NOI
szövetkezet

Muncitorul Pielar
szövetkezet

HIGIENA
szövetkezet

Precizia
szövetkezet

Az aradi
Állami Román Színház
üdvözli közönségét

Másfél évtized pártunk zászlaja alatt

A párt szavának hű tolmácsa

Tizenöt év előtt jelent meg lapunk első száma, abban az időszokban, amikor a pártvezetle dolgozó nép hozzákezdett a háború okozta sebek begyógyításához, az új, szocialista

lista Románia felépítéséhez. E nehéz körülmények között a sajtónak fontos szerepet kellett betöltenie: mozgósítania kellett a népi tömegeket a békés alkotómunkára, a szebb, boldogabb élet megteremtésére.

Lapunkat megjelenésének első napjától kezdve a párt irányította, vezette, ennek tulajdoníthatók azok a sikerek, amelyeket munkánkban elértünk. A lap ügykezett széles körben népszerűsíteni hasábjain a párt politikáját, célkitűzéseit, arra törekedett, hogy elterjessze az új munkamódszereket a mozgósítása a dolgozók széles tömegeit a párt által kijelölt feladatok valóra-váltására. E egyszerű célkitűzések teljesítéséért vívott harcban lapunknak értékes segítségnyújtottak és nyújtottak az önkéntes sajtó-levelezők s a külmunkatársak, akik trükkökkel nap mint nap hozzájárultak a Vörös Lobogó színvonalának emeléséhez, az éleljáró munkamódszerek népszerűsítéséhez, a dolgozók mozgósításához, azoknak a egyszerű feladatoknak valóra-váltására, melyeket a párt tűzött elé.

Lapunk a pártajától szóló lenini tanítást követve arra törekedett és törekszik, hogy betöltsen mind a kollektív propagandista és agitátor, mind pedig a kollektív szervező szerepét.

A Vörös Lobogó ebben az időszakban a Román Munkáspárt Központi Bizottságának

1959 december 3-5-i plenáris ülésén kijelölt célkitűzések valóra-váltására, a párt III. kongresszusának és a munkásmozgály közeli nagy ünnepének tiszteletére tett felajánlások megvalósítására mozgósítja városunk és rajonunk dolgozóit. Naponta tájékoztatja az olvasókat a gyárakban, üzemekben, a termelődéken s más munkahelyeken elért eredményekről, népszerűsíti az új, a haladót, valamint annak megteremtését: az újított, egyszerűsített, élmunkásokat, de ugyanakkor keményen bírálja mindazt, ami régi, elavult, s azt, ami gátolja az új kibontakozást.

Lapunk első számának megjelenése óta eltelt 15 év alatt elért sikereket még lelkesebb, indíthatóbb munkára ösztönzi szerkesztőségünk munkatársait, a külmunkatársak és sajtó-levelezők széles hálózatát, azért, hogy a párt irányítását híven követve a jövőben még nagyobb dírdíszekkel, odaadással munkálkodjunk a lap színvonalának emeléséért, a párt által kijelölt feladatok maradéktalan valóra-váltásáért.

Vállaljuk, hogy irásainkkal hozzájárulunk a dolgozók öntudatának emeléséhez, hogy mozgósítsuk őket a magasztos politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi feladatok, sikereik valóra-váltására, pártunk III. kongresszusának méltó köszöntésére, a szocializmus felépítésére drága hazánkban, a Román Népköztársaságban.

Az első lapszám

EZERKILENC SZÁZNEGYVEN-ÖTÖT lrtunk. Tavasz volt. Közleledett a május, az első szabad május eszeje...

A gyárakban, üzemekben, lüktekben folyt az alkotó munka. A szántó-vető emberek földbe juttatták a gabona magvait.

Röggel volt. A város utcáin emberek slettek a munkába. Az első szabad május elsőjének köszöntésére készültek...

Ezen a reggelen az Aviator Georgescu utcában levő kis nyomdában különös eseményre készültek. Puskal Sándor, aki mint szedő, tördelő és korrektor dolgozott a nyomdában, türelmetlenül várta a kéziratokat. A szerkesztőségből, amely az egyik magánházban volt, csakhamar megérkeztek a kéziratok, a felszabadulás után az első magyar nyelvű lapszám kéziratát...

1940-től 1945-ig nem jelent meg magyar nyelvű lap városunkban. A fasziták betöltötték... A párt kezdeményezésére ezen a napon azon fardáztak a nyomdászok, hogy megjelentessék az első magyar nyelvű lapszámot.

LAZAS MUNKA folyt a kis nyomdában. Mindössze két szedőgepen dolgoztak. Ennyivel rendelkezett a nyomda és egy kisformátumu körforgó géppel.

Hönl János gépmeister ott állt Puskal Sándor elvtárs mellett és türelmetlenül várta, hogy elvégezze a tördelést és a korrektúrát...

Dél körül járt az idő, amikor a „platin” felkerültek a körforgó gépre... A nyomdában levők körülállták a gépet és szívbögyva várták az első lapszám kinyomását.

A gépmeister megindította a körforgó gépet...

Nagy volt az öröm, amikor olvasni kezdték az első példányszámot. A gépkörül állók kezükben az újsággal, lelkesen kiáltottak fel:

— Megjelent az első lapszám!

DEL VOLT. A körforgó gép leállt. Háromezer példányt nyomtak ki az első lapszámából, amely csakhamar az olvasók kezébe került.

Ünnepet jelentett ez a nap a szerkesztőség munkatársai, a nyomdászok és az olvasók számára egyaránt. Már az első lapszám a tömegek közé vitte a párt szavát és a verőfényt, boldog jövő megteremtésére mozgósította őket.

— Örökö emlékezetes marad számunkra az a nap... Idéssel emlékeztet Puskal Sándor elvtárs, az IOIL nyomda részlegének vezetője. — Valamennyien boldogok voltunk, hogy 5 év után ismét megjelenhetett Aradon magyar nyelvű lap.

TIZENÖT ÉV telt el azóta, Tizenöt harcos esztendő szerezett pártunk vezetésé alatt... Lapunkat megszerették az olvasók, akik nemcsak olvasták, hanem irnak is lapunknak, beszámolóink munkájukról, eredményeikről.

Pártunknak a sajtó iránt tanúsított állandó gondoskodása eredményeként ma már jó körülmények között jelenik meg lapunk. Hat szedőgéppel és nagyformátumu körforgó géppel rendelkezik a nyomda. Lapunk ma már mintegy 10.000 példányban jelenik meg.

A tágas, világos, szellőztetett teremben megfelelő körülmények között dolgoznak a nyomdászok Zabol István szedő, Ruda János, Piszter Lajos tördelő, és a többiek mintegy 10 éve készítik a lapot és azon fáradoznak, hogy minél szebb grafikai kivitelezésű legyen. Szorgos munkájukért valamennyien dícséretet érdemelnek.

S MOST, amikor lapunk megjelenésének 15. évfordulóját ünnepeljük, további sikereket kívánunk a nyomda egész munkaközösségének.

Csak így tovább, nyomdai ipari munkások!

L. L.

Majtényi Erik:

TINTÁVAL ÉS CERUZÁVAL

Ismeritek? Én ismerem vargabetűt, lénia sorát, tintával, ceruzával ír, levélváltásunk egyre szaporább, csak éjjel ír, de reggelig husz-harminc kék és sárga borítékkal íróasztalod lapja megtelik. Felbontod sorra s azt mondd: Ez ő, Sándor Ferenc levelező.

Ne betűzd ki a boríték peccsétjét, ma Csikban, holnap Petrossényban él, holnapután meg éppen Kolozsvárról, vagy Kisbaczonból jön meg a levél. Ma vaspörölly oly fekete a széle, holnap kaszált fü duz illatát hozza, — stílusa csillog, mint egy szendared — holnapután: kitépett írkalap.

Egyszer így kezd: „Uj versenybe fogtunk” S ülök sajtótól rezeg a papír, megírja, miként harcol a külakkal, máskor a kultúrversenyekről ír.

Minden nap itt van, mindenholnan elől, a távolságot rongyként tépi szét s elküldi színes borítékba zártan lelkes, remélő, lüktező szívvel.

Mert minden, ami felnőtt körülöttünk és ami tegnap még csak eszunnyadt, ottlé van, ő emelte magasra, kalásza ő sarkenti a magot. Nehéz pöröllyel, issó fémre csap s új mezőnyet csókol homlokuk a Nap. Légszótlyával szegecsekre üt és fellángol a verseny mindenütt.

Néha Pálnak, vagy Mariskának hívják, néha Jánosnak, néha névtelen, levele eljut eser s eser kémb s áthullámszik hangja az éteren. Írás érce, öntudatos, bátor, nem sallangokat keres ő, mégis úgy cseng, mint balladák senje, mert ő a jövő, ő az ország népe: Sándor Ferenc levelező!

Üdvözljük a Vörös Lobogót

Első számának megjelenése óta a Vörös Lobogó előzetője vagyok. Szorgalmasan olvasom a lapot, mivel tapasztaltam, hogy ennek munkáiban használtam. Többször megtörtént például, hogy gyárunkban is elterjedtek azok a haladó munkamódszerek, amelyek a lap népszerűsített, sőt előfordult az is, hogy a Vörös Lobogó bírálati nyomán sikerült kiküszöbölünk munkánk egyik-másik hiányosságát.

En leginkább az ipari és a közpolitikai kérdésekkel foglalkozó cikkeket kedvelem a lapban megjelenő anyagok közül.

A lap megjelenésének 15. évfordulója alkalmából melegen üdvözölöm a Vörös Lobogót és kívánom, hogy munkatársai mind jelentősebb sikereket érjenek el tevékenységükben, mert ezáltal a lap színvonala emelkedik.

Czobor Borbála
a December 30 gyár dolgozója

Tizenöt esztendőre fizetek elő a Vörös Lobogóra. A lapban megjelenő cikkeket érdeklődéssel olvasom, mivel azt tapasztaltam, hogy az anyagok a mi életünket, mindannyiunk lényeges kérdéseit tükrözik. Leginkább a technikai, újdonságokkal kapcsolatos írásokat, a művészet kérdéseivel foglalkozó cikkeket kedvelem a lapban, de szorgalmasan olvasom a sport rovatot is.

LENIN:

A sajtónak a munka kérdéseit kell a legelső helyre állítania, közvetlenül gyakorlati szempontokból.

A lap megjelenésének 15. évfordulója alkalmából köszöntöm a Vörös Lobogót és sok sikert kívánok azoknak a feladatoknak valóra-váltásában, amelyek a pártunk tűzött elé.

Bácskai Jenő
a November 7 gyár dolgozója

„Régmúlt napokról, emlékekről beszélgettünk...”

Lapozgatók... Újságcímek, régi megszagult lapokat böngészek. A Jövő oldalain kutatok türelmetlenül, hogy lám mit is, hogy is írtak akkor, amikor az első május elsőjére készültek.

Forgatom a régi újságot. Lap, lap, oldal, oldal. Fekete címek, cízelldt keretek s sok szedeez apró betű.

Az időt nem lehet visszajordítani. Csak az újságoldalakat. Az elsharaz időből csak ez maradt meg néma tanuként. Meg az emlékezés. Egy-egy jénycsóva. Meg sok munkásnév. S ezek közül gyakran felbukkan Petrás János neve.

Ezzel indulok el, felkeresni a régi levelezőt, hűségese munkatársunkat, ott a munkahelyén, ahol több, mint 30 éne dolgozik — a Dimitron gyárban.

A géposztály vastag ablakán finoman szűrök át a napfényt meg a zajt. Bent halk zúmmogás, olyan, mint a távoli tenger moraja. S ebben a morajban benne lüklet a részleg élete, a hétköznapi és ünnepek áteme.

Az első embert megállítom: — Itt dolgozik Petrás elvtárs?

— Itt — mondja a szemüveges ember, miközben végigmér — nyomban szólók neki. Es sarkonfordul.

Talán öt perc sem telik bele, s máris feltűnik Petrás János. Megismerem messziről. Kicsit ládadt híműd a kezében, mintha kirándulásra készült. Valójában szerszámos láda az, mert ő a géposztály villany szerelője. Neki szólnak, ha elromlik egy gép kapcsolótáblája. Ot hívják, ha rövidzárlat miatt leáll valahol egy marógép, vagy esztergagad. S a kicsi ládikó úgy hozzátartozik, mint imbolygó járdra, mely a tengerésznek lépteire emlékeztet. Ez végig kíséri életén, mint a betű. Az írott szavak. Ez a szenvedélye.

Szójában meggyászolva figyelek. Lassan pólékkel, mintha csak pipálna. Finoman ereztet szűke szemét rámozgat s ennyit mond:

— Velem kiudn beszélni? Bólintok.

— Akkor beszéljünk — s betessékel egy kis műhelybe.

En sajtólevelezői munkájáról kérdezem, ő az életéről beszél. Régmúlt napokról, emlékekről.

— Tudja-e, hogy a legelső jaltíjságcikkéből, amit még

negyvenötben írtam, vezércikk lett? Ugy bizony — vezércikk. Volt egy gyűlés, melyen nemcsak a munkáról, hanem az együttélésről, a nemzetiesség jogáról, az életéről, a békéről, a jövőről beszélgettünk. Ugy éreztem, hogy ezt meg kell írnom. Megis írtam, de a cikket napokig a zsebémben felejtettem. Akkor jött valaki az újságtól s külmunkatárs cikket kért. Odaadtam a jaltíjságra szánt írást. Hát másnap olvasom az újságban a vezércikk helyén. A jaltíjságon...

— S azóta ír? Előltá ciparettitát s egy bonnyolult kapcsolón matát. Finom csavarokat hozt ki a menetből. Elgondolkozva felel:

— Nem, nem azóta... Gyerekkorom óta.

S azán halak mesélni kezd még régebbi időről. Csapong az emlékekben. Közben belép egy fú, Faltean Nicolae. Ő a legírissze „anyag” a mester kezében. Most őt tanítja szakmára. Meg az életre. Mert ez a nemzedék a világ- és élet szemléletet már most tanulja.

Petrás János pedig tömören magfogalmazva sűrű az emlékeket:

lom magam körül felnőni ezeket a gyerekeket, ezeket az embereket...

Mikor már felszakadnak a régi emlékek, a későbbiek szívesebben és könnyebben beszél az ember. Tegnap történt, vagy tegnapelőtt? Egy hónap pal ezelt? Mind friss, mind újdonság. Min az is, hogy napok óta új fú dolgozik mellettem, Faltean Nicolae, akit Petrás elvtárs úgy tanít és oktat, mintha a tulajdon fia lenne.

Azt mondta valahol a beszéd közepén, hogy novemberben a gyári klubban Aki tud — nyer versenyt rendeztek. Valahogy úgy sikerült, hogy megnyerte.

A XIII. század nagy utazójáról volt szó, Marco Polo-ról, akinek neve éppen neki jutott eszébe. Számára mindig az az érdekes, ami a legújabb. Például az, hogy levelező tanfolyamra jár s már alig várja, hogy a riportról tartanak előadást, mert ezt a műfajt szereti a legjobban s a jövőben nemcsak elemző-tudósítást, hanem riportot is akar küldeni.

— Mindig azon törtem a fejem egyidőben, hogy miről is írjak? Elmeredtem az események mellett, nem vettem észre azokat. Aztán valamivel később rájöttem: ennny minden történet ezen a részlegen, hogy ezekről nemcsak érdemes, hanem kötelességem is írni.

— Valahol megindul egy mozgalom. Másnap már tárgyalja az egész műhely. Valahol nehézsége támad a mun-

kában: ha kell ott áll mellette az egész műhely... Hát nem nagyzerző ez?

Es úgy ragyog a szűke szempár, mint a nyári égből. Otthon saját laboratóriuma van. Külön alkotó asztala. Róvagyújtóménye s ki tudja még mi mind?

Mindenben szenvedélyes, mint a munkában. S ezen az áprilist napon a felbolygott mult úgy foazlik szét, mint az aranyfűst s ide a kis műhelybe belép a jelen, világos: köntöben, tündöklőn. Aztán helyébe lép a nyomtatott betű, hogy Petrás Jánost, a szakmunkást, a levelezőt s ezen túlmenően az embert köszöntse.

Örülök, hogy nemcsak az újságban, hanem egy ember életében is „lapozgattam”...

Böszörményi Zoltán

az életszínvonal állandó emelkedése nyomán nemcsak hogy minden munkásalád otthonában villany világít, hanem mind több a villanyárammal működő háztartási gépek száma is. Hosszu időn keresztül azonban bosszantó volt, hogy délutánoként, amikor feleségeink hazatértek a munkából és házi feladataik elvégzéséhez láttak, a villamosgépek, a rádió rosszul működött, sőt a világítás is gyenge volt. Orvoslást kerestünk, panasszal fordultunk az illetékesekhez, de csak ígéretet kaptunk. Így jutottam arra az elhatározásra, hogy mint a lap olvasója, megírom panaszunkat a szerkesztőségnek. A szerkesztőség eljárt az illetékeseknél, és ennek nyomán rövidesen munkások jelentek meg városnegyedünkben, kicserélték, kijavították a vezetékeket és ma már rendes világítási áramot kapunk. Minden házmasszony öröme forog a mosógép, jól szól a rádió stb. Mindezt még egyszer hálás köszönetet mondok a szerkesztőségnek.

Nith József,
Ghlocellor utca 51.

